

บทที่ 6

สรุปผลการวิเคราะห์ อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง“ภาพลักษณ์ของหญิงรักร่วมเพศที่ปรากฏอยู่ในภาพยนตร์เอเชียตะวันออก” มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างภาพตัวละครหญิงรักร่วมเพศในภาพยนตร์ รวมถึงสังคมวัฒนธรรมในแต่ละพื้นที่กับการเป็นหญิงรักร่วมเพศนั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างไร โดยงานวิจัยชิ้นนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis) โดยผู้วิจัยได้วิเคราะห์เนื้อหาจากภาพยนตร์ และข้อมูลเอกสารต่างๆ ประกอบกับการสัมภาษณ์บุคคลที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในด้านต่างๆ ผู้วิจัยได้เลือกภาพยนตร์กลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษาเป็นภาพยนตร์ในเอเชียตะวันออกที่สร้างขึ้นตั้งแต่ปีค.ศ.1997-2011 จำนวนทั้งสิ้น 20 เรื่อง ดังนี้

1.Fish and elephant	(2001)	สาธารณรัฐประชาชนจีน
2.Saving face	(2004)	สาธารณรัฐประชาชนจีน
3.The Chinese Botanist's Daughters	(2006)	สาธารณรัฐประชาชนจีน
4.Snow Flower and secret fan	(2011)	สาธารณรัฐประชาชนจีน
5.Love's Lone Flower	(2007)	ไต้หวัน
6.Miao Miao	(2008)	ไต้หวัน
7.Drifting Flower	(2008)	ไต้หวัน
8.Candy rain	(2008)	ไต้หวัน
9.Intimates (Ji sor)	(1997)	ฮ่องกง
10.Butterfly	(2004)	ฮ่องกง
11.Ab-Normal Beauty	(2004)	ฮ่องกง
12. All about love	(2010)	ฮ่องกง

13.Blue	(2002)	ญี่ปุ่น
14.Love my life	(2006)	ญี่ปุ่น
15.Topless	(2008)	ญี่ปุ่น
16.Kakera (A Piece of Our Life)	(2009)	ญี่ปุ่น
17.Memento Mori	(1999)	เกาหลี
18.A Bizarre Love Triangle	(2002)	เกาหลี
19.I like it hot	(2008)	เกาหลี
20.5 sense of eros	(2009)	เกาหลี

ตอน “End my end is my beginning”

สรุปผลการวิจัย

1. การเล่าเรื่องของภาพยนตร์หญิงรักร่วมเพศในเอเชียตะวันออก

1.1 โครงเรื่อง

โครงเรื่องที่ใช้นำเสนอในภาพยนตร์หญิงรักร่วมเพศทั้ง 20 เรื่องนั้น สามารถสรุปได้ว่าเป็นโครงเรื่องที่มุ่งนำเสนอตอนจบให้ตัวละครได้พบกับความสมหวังในความรักมากกว่าที่จะพบความผิดหวังในความรัก หรือหากพบความผิดหวังในความรัก ตัวละครก็สามารถก้าวเดินต่อไปอย่างเข้มแข็งได้เสียเป็นส่วนใหญ่ ส่วนโครงเรื่องที่มีมุ่งนำเสนอให้ตัวละครต้องพบกับความผิดหวังแบบเลวร้ายนั้นมักจะปรากฏในภาพยนตร์ที่เล่าเรื่องราวย้อนยุคเท่านั้น ส่วนโครงเรื่องแบบหักมุมนั้นมีเพื่อใช้เบี่ยงเบนให้เนื้อเรื่อง ที่เกี่ยวข้องกับการเป็นรักร่วมเพศตกเป็นประเด็นรองไปเท่านั้น และปรากฏให้เห็นในจำนวนไม่มากเท่าไรนัก

1.2 ประเภทของภาพยนตร์

จากการวิเคราะห์ประเภทของภาพยนตร์หญิงรักร่วมเพศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จำนวน 20 เรื่อง จะพบว่าเป็นภาพยนตร์ประเภทความรักเป็นหลัก ซึ่งในการเป็นภาพยนตร์รักนั้นมักจะมีเรื่องราวของอุปสรรคปัญหาในชีวิต จึงมักนิยมให้แนวทางประเภทชีวิตเข้ามาผสมด้วย เช่นเดียวกับกับภาพยนตร์ประเภทชีวิต ที่มักจะนิยมนำแนวทางประเภทความรักเข้ามาผสมผสานเช่นเดียวกัน ทำให้วิเคราะห์ได้ว่าโดยส่วนมากแล้วภาพยนตร์จากกลุ่มตัวอย่างนี้ จะนิยมการนำเสนอในรูปแบบของภาพยนตร์ประเภทความรักผสมกับชีวิตนั่นเอง ส่งผลให้ภาพยนตร์มักจะออกไปในแนวคิดการต่อสู้ฝ่าฟันอุปสรรคเพื่อความรัก และการต่อสู้กับการถูกกีดกันในสังคมนั่นเอง โดยภาพยนตร์ประเภทอื่นๆมักเป็นประเด็นรองที่ใช้ในการนำเสนอเพื่อเป็นสีสันเท่านั้น

1.3 แก่นความคิด

ภาพยนตร์หญิงรักร่วมเพศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จำนวน 20 เรื่องนี้ มีแก่นความคิดที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของความรักเป็นหลัก ทั้งความรักระหว่างคู่รักหญิงรักร่วมเพศ และความรักระหว่างหญิงรักร่วมเพศกับครอบครัว นอกจากนี้แล้วยังปรากฏให้เห็นถึงแก่นการเลือกทางเดินในชีวิตหรือค้นหาตัวตนของตัวเองประกอบด้วยเช่นกัน แก่นความคิดที่ประกอบกันนี้ชี้ให้เห็นถึงบทบาทของหญิงรักร่วมเพศในสังคมที่ยังต้องต่อสู้ดิ้นรนเพื่อความรัก และความเท่าเทียมในสังคม สะท้อนภาพความเป็นจริงในสังคมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ยังคงมีการปิดกั้นบุคคลรักร่วมเพศอยู่

1.4 ความขัดแย้ง

ผลการศึกษาภาพยนตร์หญิงรักร่วมเพศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จำนวน 20 เรื่อง สามารถสรุปได้ว่าความขัดแย้งที่พบในภาพยนตร์หญิงรักร่วมเพศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้นั้น มักจะเกี่ยวข้องกับเรื่องของความรัก ครอบครัว สังคมภายนอก และความขัดแย้งในจิตใจของหญิงรักร่วมเพศต่อพฤติกรรมความเป็นรักร่วมเพศของตัวเอง โดยในเรื่องความรักนั้นส่วนใหญ่แล้วจะเป็นความขัดแย้ง

กันระหว่างคู่รัก ที่มีความต้องการไม่ตรงกันในความต้องการเปิดเผยหรือปกปิดความสัมพันธ์ระหว่างกันต่อสังคมภายนอก

ความขัดแย้งในครอบครัวนั้นมักแสดงออกให้เห็นจากการหย่าร้างของพ่อแม่ตัวละครหญิงรักร่วมเพศ โดยที่พ่อแม่จะไปมีคนรักใหม่เสียเป็นส่วนใหญ่หรือเป็นความขัดแย้งที่เกิดจากพ่อแม่ไม่ยอมรับพฤติกรรมการเป็นรักร่วมเพศของตัวละคร

ส่วนความขัดแย้งกับสังคมภายนอก ก็คือการที่หญิงรักร่วมเพศถูกกีดกันสิทธิต่างๆและถูกตั้งแง่รังเกียจจากคนในสังคมนั้นเองโดยเฉพาะจากผู้ชายที่มักจะดูหมิ่นหญิงรักร่วมเพศอย่างชัดเจน

1.5 จาก

ผลการศึกษาภาพยนตร์หญิงรักร่วมเพศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จำนวน 20 เรื่อง พบว่านิยมใช้จากสถานที่ส่วนตัวในการเล่าเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิงรักร่วมเพศมากที่สุด ส่วนในสถานที่สาธารณะและสถานที่ว่างไกลผู้คนนั้นพบรองลงมาในจำนวนเท่ากันๆ อาจกล่าวได้ว่าการแสดงให้เห็นถึงภาพของรักร่วมเพศในสถานที่สาธารณะนั้นยังเป็นเรื่องที่ยังไม่ยอมรับในสังคม ประกอบกับการเป็นสังคมเอเชียที่ไม่นิยมแสดงความรักในที่สาธารณะแม้จะเป็นคู่รักต่างเพศก็ตาม จึงทำให้ภาพยนตร์มุ่งนำเสนอความสัมพันธ์ที่ชัดเจนและลึกซึ้งของตัวละครอยู่ในสถานที่ส่วนตัวอย่างในบ้านของตัวละครเสียเป็นส่วนใหญ่ และแสดงให้เห็นถึงพื้นที่ของหญิงรักร่วมเพศที่ส่วนใหญ่ยังคงถูกจำกัดอยู่แค่ในสถานที่ส่วนตัวหรือสถานที่ลับตาคน

1.6 สัญลักษณ์

ภาพยนตร์นิยมใช้การกระทำของตัวละครเป็นสัญลักษณ์สื่อความหมายได้สอดคล้องกับสิ่งที่ภาพยนตร์ต้องการนำเสนออย่างตรงไปตรงมามากกว่าการใช้สัญลักษณ์ทางภาพในการนำเสนอ แต่อย่างไรก็ตามสัญลักษณ์ที่แทนด้วยสิ่งของนั้นก็เป็นที่นิยมมากขึ้นในช่วงหลังๆ ซึ่งภาพยนตร์ที่มีแก่นความคิดเกี่ยวกับเรื่องความรักเป็นหลัก มักจะใช้เพื่อแทนความสัมพันธ์มากกว่า

ประเด็นอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องความรักระหว่างหญิงรักร่วมเพศ ซึ่งเป็นสิ่งต้องห้ามในสังคมเอเชียตะวันออก หรือหากภาพยนตร์เรื่องใดไม่มีการใช้สัญลักษณ์สื่อแทนภาพความหมายในเรื่องให้เห็นสัญลักษณ์ของภาพยนตร์เหล่านั้น ก็จะสามารถชี้ให้เห็นอยู่ในชื่อเรื่องของภาพยนตร์ที่สามารถอธิบายได้ถึงภาพรวมและประเด็นหลักที่ภาพยนตร์ต้องการจะสื่อถึงความเป็นรักร่วมเพศนั่นเอง

1.7 มุมมองการเล่าเรื่อง

ภาพยนตร์หญิงรักร่วมเพศในเอเชียตะวันออกจำนวน 20 เรื่องนี้ พบว่า นิยมใช้มุมมองการเล่าเรื่องในแบบรู้ออบด้าน เพื่อการนำเสนอเรื่องราวได้ครอบคลุมอย่างไม่มีข้อจำกัด โดยที่ในภาพยนตร์บางเรื่องจะนิยมใช้ร่วมกับมุมมองการเล่าเรื่องผ่านบุคคลที่หนึ่งเพื่อทำให้ผู้ชมเข้าใจถึงความคิดและความรู้สึกของบุคคลที่เป็นรักร่วมเพศมากยิ่งขึ้น โดยพบมุมมองการเล่าเรื่องแบบนี้มากขึ้นในภาพยนตร์ช่วงหลังๆ สะท้อนให้เห็นถึงความต้องการบอกเล่าความรู้สึกของหญิงรักร่วมเพศผ่านทางภาพยนตร์ที่เพิ่มมากขึ้น

2. ลักษณะตัวละครของหญิงรักร่วมเพศในภาพยนตร์เอเชียตะวันออก

2.1. คุณสมบัติทั่วไปของหญิงรักร่วมเพศ

2.1.1 ช่วงอายุ

ตัวละครหญิงรักร่วมเพศที่ปรากฏอยู่ในภาพยนตร์เอเชียตะวันออกนั้นปรากฏให้เห็นได้ตั้งแต่ตัวละครวัยรุ่นไปจนถึงวัยชรา แต่ในช่วงอายุประมาณ 25 – 30 ปี นั้นได้รับการตีความถึงมากที่สุด ตัวละครในวัยนี้มักพบเจออุปสรรคทั้งเรื่องการสร้างครอบครัว ความรักและการงาน จึงสามารถใช้อธิบายถึงเรื่องการยอมรับหรือปัญหาของหญิงรักร่วมเพศในสังคมเอเชียตะวันออกได้ครอบคลุมที่สุด ซึ่งสะท้อนให้อยู่ในรูปแบบของการถูกสังคมกีดกัน การไม่ยอมรับความเป็น

รักร่วมเพศของตัวละคร และปัญหาในการใช้ชีวิตในสังคมร่วมกับผู้อื่น รวมไปถึงการต่อสู้กับความ ต้องการที่แท้จริงของตัวละครด้วย

2.1.2 สถานภาพ ของตัวละครหญิงรักร่วมเพศ

ตัวละครหญิงรักร่วมเพศโดยส่วนมากจะครองสถานภาพโสด และมีอัตราการแต่งงานน้อย ส่วนมากแล้วตัวละครจะกำลังอยู่ในขั้นตอนของการคบหาดูใจกับคนรัก หรือเป็นเพียงการแอบรัก ซ้ำงเดียว หรือไม่ก็เป็นตัวละครที่พบแต่ความผิดหวังในความรัก จึงต้องใช้ชีวิตอยู่เพียงลำพัง ส่วนตัวละครหญิงรักร่วมเพศที่แต่งงานแล้วมักจะแต่งงานด้วยความจำเป็น โดยเฉพาะมีการ แต่งงานตามความคาดหวังหรือปกปิดตัวตนต่อครอบครัวมากที่สุด นอกจากนั้นแล้วก็เพื่อปกปิด ตัวตนจากสังคม หรือไม่ก็ตัวละครหญิงรักร่วมเพศนั้นเคยมีการแต่งงานกับผู้ชายมาก่อน แต่ไม่มี ความสุขจึงหันมาคบหากับผู้หญิงแทน

2.1.3 อาชีพและสถานะทางสังคมของตัวละครหญิงรักร่วมเพศ

จากภาพยนตร์กลุ่มตัวอย่างทั้ง 20 เรื่องนั้น ภาพยนตร์ที่เล่าเรื่องราวอยู่ในช่วงเวลา ย้อนยุค จะชี้ให้เห็นว่าหญิงรักร่วมเพศนั้นมีอาชีพที่ไร้อิทธิพลและสถานะทางสังคมที่ต่ำต้อย แต่ใน ภาพยนตร์ที่เล่าเรื่องราวอยู่ในยุคร่วมสมัย ได้แสดงให้เห็นถึงการยอมรับให้หญิงรักร่วมเพศได้มี อาชีพที่หลากหลายในสังคมมากยิ่งขึ้น และสามารถประกอบอาชีพได้อย่างทัดเทียมเหมือนกับ คนทั่วไป รวมไปถึงอาชีพที่มีเกียรติด้วย เมื่อพิจารณาจากลักษณะการประกอบอาชีพของหญิง รักร่วมเพศพบว่า อาชีพของหญิงรักร่วมเพศมักเป็นงานบริการแบบรองรับความบันเทิงในสังคม หรืองานที่ต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์เสียเป็นส่วนใหญ่

2.1.4 ลักษณะท่าทางและการแต่งกาย ของตัวละครหญิงรักร่วมเพศ

ลักษณะท่าทางและการแต่งกายของตัวละครหญิงรักร่วมเพศที่ปรากฏอยู่ในภาพยนตร์เอเชียตะวันออกนั้น พบว่าตัวละครส่วนใหญ่ยังคงนิยมแต่งกายในแบบผู้หญิงอยู่ แม้จะมีลักษณะท่าทางที่แบ่งตามรูปแบบพฤติกรรมทางเพศปรากฏให้เห็นในภาพยนตร์ค่อนข้างชัดเจน แต่จะยังคงมีบุคลิกของความเป็นหญิงอยู่ จึงทำให้ผู้คนทั่วไปไม่สามารถคาดเดาถึงพฤติกรรมการเป็นรักร่วมเพศของตัวละครจากลักษณะหรือบุคลิกการแต่งกายได้ ส่วนตัวละครที่มีลักษณะท่าทางและการแต่งกายค่อนข้างผู้ชายหรือเลียนแบบจากผู้ชายนั้นปรากฏให้เห็นเป็นส่วนน้อยมาก แสดงให้เห็นถึงภาพลักษณ์ของหญิงรักร่วมเพศในเอเชียตะวันออก ที่นิยมและยอมรับได้ในภาพความเป็นหญิงทั่วไปเสียมากกว่า

2.1.5 ลักษณะของการเป็นรักร่วมเพศ

ตัวละครหญิงรักร่วมเพศในภาพยนตร์เอเชียตะวันออกนั้น นิยมถูกจัดอยู่ในลักษณะของเลสเบียน ที่สามารถระบุบทบาททางเพศได้มากที่สุด ในขณะที่เลสเบียนที่ไม่สามารถระบุบทบาททางเพศได้นั้นถูกพบในจำนวนรองลงมาไม่ต่างกันมากนัก และลักษณะของหญิงรักร่วมเพศที่พบน้อยที่สุด และพบในจำนวนที่น้อยมากเมื่อเทียบกับตัวละครในลักษณะอื่นๆ กล่าวคือ ตัวละครที่มีลักษณะของการเป็นรักร่วมเพศที่ชัดเจนอย่างทอมกับดี้ นอกจากนั้นแล้วตัวละครโดยส่วนมากมักถูกสวมบทบาทการเป็นไบเช็กชวลลงไปกว่าครึ่งหนึ่งของตัวละครหญิงรักร่วมเพศทั้งหมด

สิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงเรื่องการยอมรับรักร่วมเพศในสังคมเอเชียตะวันออกได้ว่าเป็นสังคมที่ยังไม่อาจยอมรับความเป็นรักร่วมเพศที่แสดงออกซึ่งลักษณะและท่าทางภายนอกได้ จะเห็นได้จากตัวละครที่ส่วนใหญ่มีลักษณะการเป็นรักร่วมเพศที่ไม่ชัดเจน อีกทั้งยังกำหนดให้หญิงรักร่วมเพศเหล่านั้นมีความสัมพันธ์ทางเพศกับผู้ชายได้ด้วย

2.1.6 ลักษณะนิสัย

ตัวละครหญิงรักร่วมเพศนั้นโดยส่วนมากแล้วมีนิสัยที่หลากหลายเหมือนกับผู้คนทั่วไปที่เป็นรักต่างเพศ มีเพียงส่วนน้อยที่ถูกสร้างให้มีลักษณะนิสัยที่แปลกแยกจากสังคม สามารถวิเคราะห์ได้ว่าในลักษณะนิสัยที่แปลกแยกของตัวละครนั้นสามารถปรากฏให้เห็นได้โดยไม่เจาะจงเรื่องยุคสมัยใดๆ ซึ่งให้เห็นว่าในภาพยนตร์ร่วมสมัยค่านิยมที่ว่าหญิงรักร่วมเพศต้องเป็นคนที่มีความเปลี่ยนแปลงนั้นได้เริ่มเบาบางลง ภาพยนตร์มักตีแผ่ลักษณะนิสัยของหญิงรักร่วมเพศในรูปแบบของคนทั่วไปเสียมากกว่า และไม่ได้เจาะจงว่าตัวละครหญิงรักร่วมเพศในยุคสมัยเก่าต้องมีนิสัยที่แปลกแยกอีกด้วย

2.2 ความสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้าง

ตัวละครหญิงรักร่วมเพศในช่วงแรกๆมักถูกสร้างมาให้มีปัญหาในเรื่องความสัมพันธ์กับผู้คนรอบด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องปัญหาครอบครัว นอกจากนั้นแล้วยังพบปัญหาความสัมพันธ์กับผู้คนรอบข้างโดยทั่วไป แทบไม่ปรากฏให้เห็นถึงความสัมพันธ์ที่ระหว่างตัวละครกับบุคคลรอบข้างสักเท่าไรนัก แต่ต่อมาภายหลังตัวละครหญิงรักร่วมเพศได้มีการพัฒนาเรื่องความสัมพันธ์กับผู้คนรอบข้างมากขึ้น กล่าวคือมักพบกับความสัมพันธ์ที่ดีเพิ่มขึ้นทั้งจากครอบครัวและเพื่อน แต่อย่างไรก็ตามในเรื่องปัญหาความสัมพันธ์นั้นก็ยังพบว่าตัวละครมีปัญหาเกี่ยวกับคนในครอบครัวมากที่สุดเช่นเดียวกัน แต่บุคคลรอบข้างก็เริ่มมีการยอมรับ และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับหญิงรักร่วมเพศมากขึ้นกว่าแต่ก่อนอย่างเห็นได้ชัดเจน

2.3 พฤติกรรมการแสดงออก

2.3.1 บทบาทและพฤติกรรมทางเพศ

ตัวละครหญิงรักร่วมเพศนั้นมีการแสดงบทบาทการมีเพศสัมพันธ์โดยการปรากฏภาพการมีเพศสัมพันธ์ให้เห็นอย่างชัดเจน การใช้บริบทหรือสัญลักษณ์แทนและไม่ปรากฏให้เห็นบทบาท

การมีเพศสัมพันธ์เลยในอัตราส่วนที่เท่าๆกัน ซึ่งภาพยนตร์ที่แสดงบทบาทการมีเพศสัมพันธ์ของตัวละครอย่างชัดเจนนั้นมักจะเป็นภาพยนตร์นอกกระแส หรือเป็นภาพยนตร์ที่ร่วมทุนสร้างกับต่างชาติหรือสร้างโดยต่างชาติ ในขณะที่ภาพยนตร์ที่ใช้บริบทและสัญลักษณ์แทนภาพการมีเพศสัมพันธ์มักปรากฏให้เห็นในภาพยนตร์กระแสหลักทั่วไป และภาพยนตร์ที่ไม่ปรากฏให้เห็นบทบาทการมีเพศสัมพันธ์มักเป็นภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับตัวละครในวัยเรียนเสียเป็นส่วนใหญ่

2.3.2 พฤติกรรมของตัวละครต่อบุคคลรอบข้าง

ตัวละครหญิงรักร่วมเพศในภาพยนตร์เอเชียตะวันออกนั้นถูกสะท้อนให้เห็นถึงบทบาทและพฤติกรรมทั้งดีและไม่ดีปะปนกันไป ในภาพยนตร์ทุกเรื่อง ซึ่งโดยส่วนมากแล้วจะปรากฏบทบาทและพฤติกรรมในทางที่ดีต่อบุคคลรอบข้าง

2.4 สาเหตุการเป็นหญิงรักร่วมเพศ

จากภาพยนตร์กลุ่มตัวอย่างพบว่าสาเหตุหลักที่ทำให้ตัวละครกลายเป็นหญิงรักร่วมเพศนั้นก็คือความใกล้ชิดสนิทสนมต่อกันของตัวละครนั่นเอง สาเหตุที่พบรองลงมานั้นคือครอบครัวและประสบการณ์เลวร้ายจากผู้ชายที่ตัวละครได้รับ และสาเหตุที่พบน้อยที่สุดคือสาเหตุมาจากโรงเรียนสตรีล้วน และสิ่งแวดล้อมสถานการณ์ต่างๆที่ชักนำให้ตัวละครมีพฤติกรรมรักร่วมเพศขึ้นได้

2.5 ปฏิกริยาจากสังคมและปฏิกริยาการยอมรับตัวตนของตัวละครหญิงรักร่วมเพศ

ปฏิกริยาจากสังคมที่มีต่อตัวละครหญิงรักร่วมเพศนั้นมีทั้งการยอมรับและไม่ยอมรับในจำนวนที่เท่าๆกัน ปรากฏให้เห็นว่าบุคคลรอบข้างทั่วไปอย่างเพื่อนหรือคนใกล้ชิดนั้นมักจะมีปฏิกริยาที่ยอมรับและเข้าใจในตัวละครได้เป็นอย่างดี ส่วนครอบครัวนั้นปรากฏให้เห็นถึง

การยอมรับที่เพิ่มมากขึ้นในภาพยนตร์ช่วงหลัง ส่วนปฏิริยาจากตัวละครที่มีต่อพฤติกรรมการเป็นหญิงรักร่วมเพศของตนเองนั้นปรากฏให้เห็นถึงการยอมรับได้ในภาพยนตร์ทุกเรื่อง สะท้อนให้เห็นว่าถึงอย่างไรก็ตามแม้หญิงรักร่วมเพศจะต้องการปกปิดหรือเปิดเผยตัวตนต่อบุคคลรอบข้าง แต่ตัวละครโดยส่วนใหญ่ก็นักต่างยอมรับในตัวตนของตัวเองได้ แม้ว่าในตอนแรกจะปรากฏให้เห็นถึงการไม่ยอมรับยอมรับตัวตนการเป็นรักร่วมเพศของตนเองก็ตาม ในส่วนของปฏิริยาการไม่ยอมรับยอมรับพฤติกรรมการเป็นรักร่วมเพศของตัวละครปรากฏให้เห็นในจำนวนน้อย

3. บทบาททางสังคมและภาพลักษณ์ของตัวละครของหญิงรักร่วมเพศ

3.1 ภาพลักษณ์ของหญิงรักร่วมเพศในแต่ละวัฒนธรรม

จากการวิเคราะห์ถึงภาพลักษณ์ของหญิงรักร่วมเพศในแต่ละวัฒนธรรม แต่ละประเทศสามารถสรุปได้ว่า ภาพลักษณ์ของหญิงรักร่วมเพศในภาพยนตร์จีน ได้หัน และฮ่องกงที่เล่าเรื่องราวอยู่ในช่วงเวลาย้อนยุค ต่างปรากฏให้เห็นถึงภาพลักษณ์ที่ไม่ค่อยดีนัก กล่าวคือหญิงรักร่วมเพศนั้นถูกสร้างให้อยู่ในภาพของคนที่ไร้เกียรติและถูกเหยียดหยามในสังคม และส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพที่ต่ำต้อย ไม่ได้รับการยอมรับในความสามารถใดๆ และไม่ค่อยกล่าวถึงความสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้างเท่าใดนัก หรือกล่าวถึงในทางที่ไม่ดี แต่เมื่อภาพยนตร์เล่าเรื่องราวอยู่ในช่วงเวลาร่วมสมัยแล้ว หญิงรักร่วมเพศในภาพยนตร์ทั้งสามวัฒนธรรมนั้นก็กลับปรากฏให้เห็นภาพลักษณ์ที่ดีขึ้น กล่าวคือตัวละครเริ่มได้รับการยอมรับในสังคม มีอาชีพที่ดี มีเกียรติ และเริ่มมีพัฒนาการที่ดีในความสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้าง ซึ่งภาพยนตร์ทั้งสามวัฒนธรรมในช่วงเวลาร่วมสมัยนั้น ตัวละครหญิงรักร่วมเพศจะมีภาพลักษณ์ไปในทิศทางใกล้เคียงกัน โดยเฉพาะในไต้หวัน และฮ่องกงที่ภาพยนตร์ได้นำเสนอภาพลักษณ์ที่ดีกว่าในที่อื่นๆ ส่วนในจีนนั้นยังไม่เน้นการนำเสนอภาพลักษณ์ที่ดีและหลากหลายเท่ากับไต้หวันและฮ่องกง สอดคล้องกับสังคมและวัฒนธรรมตามความเป็นจริงในแต่ละพื้นที่ ซึ่งจีนนั้นยังไม่มียอมรับบุคคลรักร่วมเพศได้เหมือนกับไต้หวันและฮ่องกงที่เปิดรับมากกว่า จึงทำให้ภาพยนตร์สะท้อนมุมมองที่แตกต่างกัน

ส่วนในภาพยนตร์เกาหลีและญี่ปุ่นนั้น หญิงรักร่วมเพศกลับปรากฏอยู่ในภาพลักษณ์ที่ค่อนข้างมีอัตลักษณ์เฉพาะตัวสูง และไม่ปรากฏให้เห็นภาพของหญิงรักร่วมเพศในช่วงเวลาย้อนยุคเลย พบเพียงแต่ภาพลักษณ์ของหญิงรักร่วมเพศในช่วงเวลาร่วมสมัยเท่านั้น

ในญี่ปุ่นหญิงรักร่วมเพศมักจะปรากฏอยู่ในภาพลักษณ์ของหญิงสาววัยรุ่นในประเด็นการค้นหาตัวตนในภาพยนตร์ทุกเรื่อง และเป็นภาพลักษณ์ที่ถูกสร้างขึ้นเพื่ออุตสาหกรรมการบันเทิงมากกว่าการอิงกับชีวิตของบุคคลรักร่วมเพศในความเป็นจริง

ส่วนในเกาหลีนั้นหญิงรักร่วมเพศมักปรากฏอยู่ในภาพลักษณ์ที่เป็นด้านลบเสียเป็นส่วนใหญ่ และตัวละครจะมีลักษณะนิสัยและการกระทำที่ค่อนข้างแปลกแยกแสดงให้เห็นถึงการมองหญิงรักร่วมเพศในสังคมเกาหลีที่มีมุมมองไม่ค่อยดีนัก

3.2 บทบาทความสัมพันธ์ระหว่างหญิงรักหญิง และความสัมพันธ์ระหว่างหญิงรักร่วมเพศกับเพศอื่น ๆ

บทบาทความสัมพันธ์ระหว่างหญิงรักหญิงนั้นปรากฏให้เห็นทั้งดีและร้ายปะปนกันไป เหมือนกับคู่รักชายหญิงทั่วไป เพียงแต่มักจะมีปัญหาเรื่องความสัมพันธ์ที่เกิดจากการไม่ยอมรับตัวตนของตัวเองต่อสังคมที่ส่งผลกระทบต่อความรู้สึกของคนรัก มากกว่าที่จะพบปัญหาการนอกใจกัน ส่วนความสัมพันธ์ของหญิงรักร่วมเพศกับชายรักร่วมเพศมักเป็นความสัมพันธ์ในแง่บวก เป็นเหมือนเพื่อนที่รู้จักกันและเข้าใจกันเป็นพิเศษ

ส่วนในความสัมพันธ์ระหว่างหญิงรักร่วมเพศกับเพศชายนั้น มักจะปรากฏให้เห็นในแง่ลบอยู่เสมอ โดยเฉพาะภาพยนตร์ที่มีการเล่าเรื่องราวอยู่ในช่วงเวลาย้อนยุค แต่ต่อมาภายหลังในภาพยนตร์ที่เล่าเรื่องราวอยู่ในยุคร่วมสมัยแล้วนั้น ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิงรักร่วมเพศกับตัวละครชายก็เริ่มปรากฏให้เห็นในแง่บวกมากยิ่งขึ้น เช่นเดียวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิงรักร่วมเพศกับผู้หญิงรักต่างเพศ

3.3 บริบททางวัฒนธรรมและอัตลักษณ์ของหญิงรักร่วมเพศ

ตัวละครที่ปรากฏอยู่ในภาพยนตร์ที่เล่าถึงช่วงเวลาย้อนยุค มักจะมีลักษณะการเป็นรักร่วมเพศในรูปแบบที่ปกปิดจากสังคม เนื่องจากยังถูกสังคมภายนอกตั้งแง่รังเกียจอยู่ แต่สำหรับตัวละครที่ปรากฏในภาพยนตร์ที่เล่าเรื่องราวอยู่ในช่วงเวลาร่วมสมัย จะมีลักษณะของการเป็นหญิงรักร่วมเพศที่ค่อนข้างเปิดเผยต่อสังคมมากขึ้น สิ่งนี้ก่อให้เกิดการรวมกลุ่มกันของหญิงรักร่วมเพศในสังคมร่วมสมัย และเกิดอัตลักษณ์เฉพาะตนหรือเฉพาะกลุ่มบางอย่างขึ้น ทั้งเพื่อเรียกร้องสิทธิความเท่าเทียมในสังคม และเพื่อความเป็นกลุ่มที่เหนียวแน่น อีกทั้งยังมีความสัมพันธ์กับเพศอื่นๆ ที่ดียิ่งขึ้นซึ่งสิ่งนี้อาจสะท้อนให้เห็นถึงการยอมรับเพศที่สามมากขึ้นในสังคม

หญิงรักร่วมเพศในภาพยนตร์เอเชียตะวันออกนั้น โดยส่วนใหญ่ปรากฏให้เห็นถึงพฤติกรรมการแสดงของการเป็นรักร่วมเพศที่ไม่ชัดเจนนัก กล่าวคืออัตลักษณ์ทางเพศโดยส่วนใหญ่แล้วจะเป็นไปในรูปแบบของเลสเบี้ยน ผสมผสานกับไบเซ็กชวล ปรากฏให้เห็นตัวละครหญิงรักร่วมเพศเพียงไม่กี่ตัวที่มีอัตลักษณ์ทางเพศในรูปแบบของทอมหรือดี้อย่างชัดเจน

อภิปรายผลการวิจัย

หญิงรักร่วมเพศในวัฒนธรรมเอเชียตะวันออกและอิทธิพลจากวัฒนธรรมตะวันตก

แต่เดิมนั้นพฤติกรรมการเป็นรักร่วมเพศถือว่าเป็นเรื่องปกติในสังคมตะวันออก จนกระทั่งเกิดลัทธิขงจื้อขึ้นภายในวัฒนธรรมจีน จากความเชื่อที่ว่าสิ่งต่างๆ ในโลกล้วนมีลักษณะเป็นคู่ เช่น หญิงกับชาย สรรพสิ่งในโลกนี้จะดำรงอยู่ได้จะต้องมีหยินและหยางในสภาพที่สมดุลกัน ดังนั้นการอุปติและคงอยู่ของสรรพสิ่งที่ผิดไปจากคู่ทั้งสองจึงถูกมองว่าเป็นสิ่งผิดปกติ (สุรางค์ศรี ดันเสียงสม , 2553 : 27) หญิงรักร่วมเพศในเอเชียตะวันออกกับความเป็นผู้หญิงในสังคมเอเชียตะวันออกระยะแรกๆ จึงไม่มีความแตกต่างกันแต่อย่างใดในเรื่องบทบาททางสังคม กล่าวคือในสังคมเอเชียตะวันออกสมัยก่อน ต่างมีค่านิยมยกย่องให้เพศชายมีฐานะทางสังคมที่สูงกว่าเพศหญิงและผู้หญิงต้องคอยดูแลรับใช้ผู้ชาย ความเชื่อเหล่านี้ล้วนถูกปลูกฝังขึ้นจากลัทธิขงจื้อในยุคของ

ปรัชญา และคติความเชื่อนี้ก็ได้รับความนิยมและแพร่ขยายออกไปยังวัฒนธรรมอื่นๆ ในเอเชีย ตะวันออก โดยเฉพาะการส่งอิทธิพลไปยังวัฒนธรรมเกาหลีและญี่ปุ่นด้วย ซึ่งแนวความคิดเรื่อง ชายเป็นใหญ่ นั้นได้รับความนิยมจากผู้คนในสังคมเอเชียตะวันออกอย่างมาก นอกจากนี้ ยังพบว่าสังคมจะยกย่องผู้หญิงที่ประพฤติตนอยู่ในกรอบบรรทัดฐานของสังคมและตำหนิผู้หญิงที่ ประพฤติตนนอกกฎเกณฑ์ เมื่อผู้หญิงมีพฤติกรรมผิดแผกไปจากกรอบประเพณีวัฒนธรรมของสังคม เช่นผู้หญิงที่มีรสนิยมแบบรักร่วมเพศจึงยิ่งถูกกดขี่ให้อยู่ในสถานะที่ต่ำต้อยลงไปอีก สังคมจึงสร้าง กรอบขึ้นมาว่าหญิงรักร่วมเพศเป็นผู้มีจิตใจที่ไม่ปกติ (ไสว วิศวานันท์, สัมภาษณ์, 18 มี.ค. 2555) นอกจากนี้แล้วปัจจัยภายนอกที่ทำให้ประเทศในเอเชียตะวันออกนั้นเกิดความเกลียดชังพฤติกรรม รักร่วมเพศ ก็มาจากการเข้ามาของชาติตะวันตกในยุคล่าอาณานิคม ซึ่งชาวตะวันตกได้แสดง พฤติกรรมรักร่วมเพศแบบเสรีปรากฏให้เห็น เนื่องจากเป็นชาติศัตรูด้วย จึงทำให้การเป็น รักร่วมเพศถูกมองว่าเป็นสิ่งเลวร้ายไปในที่สุด

หญิงรักร่วมเพศในสมัยก่อนจึงต้องปกปิดตัวตนจากสังคม พร้อมกับทำหน้าที่เป็นผู้หญิง ที่ดีในบริบทของวัฒนธรรมที่สังคมกำหนดไว้ หญิงรักร่วมเพศจึงมักปรากฏอยู่ในภาพของ หญิงสาวทั่วไปที่แต่งงานมีครอบครัว แต่ก็มีพฤติกรรมทางเพศในแบบรักร่วมเพศด้วยและเมื่อ พฤติกรรมนั้นถูกบุคคลรอบข้างหรือสังคมภายนอกล่วงรู้ ก็จะทำให้เกิดการต่อต้านที่รุนแรง หญิงรักร่วมเพศในช่วงนี้จึงมีความน่าสงสาร น่าเห็นใจ และไร้ซึ่งเกียรติใดๆในสังคม

ต่อมาในบริบทของวัฒนธรรมร่วมสมัยนั้น ความเป็นผู้หญิงและหญิงรักร่วมเพศเริ่ม ปรากฏให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงภายในสังคม ซึ่งเกิดจากการรับเอาวัฒนธรรมภายนอกในเรื่อง สิทธิสตรีจากตะวันตกเข้ามาในช่วงทศวรรษที่ 1960 ประกอบกับลัทธิขงจื้อค่อยๆลดบทบาท ความสำคัญลงตั้งแต่ปี ค.ศ.1969 หลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง เนื่องจากถูกมองว่าเป็น ปฏิปักษ์ต่อการเท่าเทียมกันในสังคม ต่อเสรีภาพ ต่อสิทธิทางเพศ และยังเป็นอุปสรรคในการทำให้ ประเทศจีนก้าวสู่ความทันสมัย (ยุพา คลังสุวรรณ, 2546 : 28) เมื่อกระบวนการสตรีนิยมตะวันตก ได้เริ่มออกมาเคลื่อนไหวในเรื่องของการเรียกร้องสิทธิสตรี สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องสตรีนิยมแนว เสรีนิยม (Liberal Feminism) ที่เชื่อว่าผู้หญิงและผู้ชายไม่ได้มีความแตกต่างกัน บทบาทของ ผู้หญิงในสังคมวัฒนธรรมร่วมสมัยที่ถูกยกระดับขึ้นจากเดิม และมีความเสมอภาคกับผู้ชาย

มากขึ้น กล่าวคือเมื่อ สิทธิสตรีได้รับการยกระดับขึ้นจากเดิมแล้ว บทบาทของความเป็นหญิงที่ต้องอยู่ภายใต้กรอบของประเพณีวัฒนธรรมในเอเชียตะวันออกที่ผู้หญิงต้องเป็นรอนั้นเริ่มเลือนรางลง กลับกลายเป็นว่าผู้หญิงเป็นเจ้าของชีวิตของตัวเองมากยิ่งขึ้น ผู้หญิงจึงเริ่มมีการพัฒนาบทบาททางสังคม และมีการแสดงออกซึ่งสิทธิเสรีภาพทางความคิดและการแสดงออกมากกว่าเดิม (สุชาดา ทวีสิทธิ, สัมภาษณ์, 22 มี.ค. 2555)

แนวคิดเรื่องสตรีนิยมนี้ได้ส่งผลถึงขบวนการเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิของเกย์และเลสเบี้ยนในเวลาต่อมาด้วยเช่นกัน เมื่อสิทธิสตรีในเอเชียตะวันออกได้เกิดความเคลื่อนไหว หญิงรักร่วมเพศก็เริ่มมีสิทธิเสรีภาพในการกำหนดตัวตนและอัตลักษณ์ทางเพศของตนเอง ซึ่งมีแนวคิดสตรีนิยมสายสุดขั้ว (Radical Feminism) รองรับอยู่เพื่อที่จะปฏิเสธอำนาจครอบงำของผู้ชาย โดยมองว่าเรื่องความเป็นหญิงเป็นชาย รวมทั้งอำนาจของผู้ชายที่ดำรงอยู่ในสังคมนั้น ล้วนเป็นสิ่งที่สังคมสร้างทั้งสิ้น (ปริตรา เฉลิมเผ่า กอนันตกุล, 2545) แต่อย่างไรก็ตามค่านิยมทางสังคมแบบดั้งเดิมในเรื่องความเกลียดชังรักร่วมเพศก็เป็นสิ่งที่ฝังหัวผู้คนในสังคมเอเชียมาโดยตลอด ทัศนคติในรักร่วมเพศจึงยังคงส่งผลต่อการแสดงออกซึ่งตัวตนและภาพลักษณ์ของหญิงรักร่วมเพศในสังคม

สื่อภาพยนตร์ กระแสสังคมกับภาพลักษณ์ของหญิงรักร่วมเพศ

ภาพยนตร์หญิงรักร่วมเพศในเอเชียตะวันออกเพิ่งเริ่มปรากฏขึ้นในสมัยยุคปลายของปี 1990 อันเนื่องมาจากการรับเอาแนวคิดของภาพยนตร์รักร่วมเพศ "New queer Cinema" จากตะวันตก ประกอบกับความเปิดกว้างในสังคมที่เพิ่มมากขึ้น จึงทำให้ภาพยนตร์เริ่มสร้างภาพของหญิงรักร่วมเพศในรูปแบบที่แตกต่างหลากหลายกันออกไป (Nelmes, Jill, 2003) ทั้งการสะท้อนความเป็นจริงในสังคม และการสร้างภาพขึ้นมาตามมายาคติในสังคมวัฒนธรรมนั้นๆ อย่างอิสระด้วยภาพลักษณ์ของหญิงรักร่วมเพศที่ปรากฏในภาพยนตร์เหล่านี้ มีทั้งภาพที่สะท้อนออกมาจากความจริงทางสังคม เห็นได้จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์และสังคม กล่าวคือในภาพยนตร์หญิงรักร่วมเพศในเอเชียตะวันออกที่เล่าเรื่องราวอยู่ในช่วงเวลาย้อนยุคนั้น มักจะสะท้อนความเป็นจริงทางค่านิยมและความเชื่อเกี่ยวกับรักร่วมเพศออกมาว่าเป็นสิ่งที่ไม่ดี ภาพลักษณ์ของหญิง

รกร่วมเพศจึงมักถูกแสดงออกให้เห็นในแง่มุมที่ไร้เกียรติ ไม่ปกติหรือน่าสงสาร ประกอบกับเรื่องของอัตลักษณ์ทางเพศที่หญิงรกร่วมเพศต้องปกปิดแอบซ่อนตัวตนจากสังคมเอาไว้ เพื่อที่จะได้ใช้ชีวิตได้อย่างเป็นสุขในสังคม (อภิญา เฟื่องฟูสกุล,2546)

ในส่วนของภาพยนตร์รกร่วมเพศที่เล่าเรื่องราวอยู่ในยุคร่วมสมัยแล้ว ภาพยนตร์กลับมีทั้งการตีความที่อิงกับความเป็นจริงในสังคม และภาพที่ถูกสร้างขึ้นจากทัศนคติเหมารวมของผู้คนในสังคมแต่ละวัฒนธรรม กล่าวคือภาพยนตร์นั้นสะท้อนสังคมและสะท้อนถึงความเชื่อค่านิยมในสังคมที่สร้างมายาคติเกี่ยวกับรกร่วมเพศขึ้นมา ภาพยนตร์หญิงรกร่วมเพศในเอเชียตะวันออกในช่วงหลังจึงมีการนำเสนอภาพลักษณ์ของหญิงรกร่วมเพศในลักษณะบุคลิกที่มีความหลากหลาย ความเป็นมนุษย์ไปจนกระทั่งมีอารมณ์หลากหลายทั้งร้ายและดี มีความคิดเห็นและเป็นตัวของตัวเอง สามารถเลือกทางเดินชีวิตของตนเองได้ และค่อนข้างชัดเจนในตัวตนที่เป็นรกร่วมเพศมากกว่าเดิม ซึ่งสอดคล้องกับการเปิดรับบุคคลรกร่วมเพศในสังคมที่มีความเปิดกว้างมากขึ้น

โดยเฉพาะในสังคมของไต้หวันและฮ่องกง ที่ภาพยนตร์นิยมเล่าเรื่องราวของตัวละครได้อย่างหลากหลาย อีกทั้งในไต้หวันและฮ่องกงนั้นได้รับเอาวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาอย่างเต็มที่ จึงทำให้มีวัฒนธรรมที่ค่อนข้างเสรี ไม่ยึดติดกับขนบธรรมเนียมค่านิยมเดิมๆ ในสังคม (สัญญาชีวะประเสริฐ สัมภาษณ์, 4 เม.ย. 2555) ทำให้ภาพยนตร์ทั้งสองวัฒนธรรมนี้กล้าที่จะสะท้อนความเป็นจริงในโครงสร้างทางสังคมสังคมทั้งแง่ลบและแง่บวก รวมถึงแสดงให้เห็นถึงอัตลักษณ์ทางเพศที่ชัดเจนโดยเฉพาะในไต้หวัน และมีการแสดงบทบาทความเป็นรกร่วมเพศต่อสังคมและสะท้อนวัฒนธรรมย่อยที่ค่อนข้างชัดเจนกว่าในภาพยนตร์วัฒนธรรมอื่น

ในขณะที่ภาพยนตร์จีนนั้น ภาพลักษณ์ของหญิงรกร่วมเพศมีทั้งการสะท้อนตามความเป็นจริงของโครงสร้างทางสังคม และการใช้ภาพมายาคติในการนำเสนอภาพของตัวละคร รวมไปถึงความพยายามบิดเบือนประเด็นของรกร่วมเพศในภาพยนตร์อีกด้วย อันเนื่องมาจากสังคมจีนนั้นยังคงเป็นสังคมที่ยึดติดกับค่านิยมทางสังคมในแบบเก่า การให้ความสำคัญกับความเชื่อดั้งเดิมยังคงปรากฏชัดเจนอยู่แม้ว่ารกร่วมเพศจะถูกรังเกียจลดลงแล้วก็ตาม แต่การเลือกจะนำเสนอภาพของรกร่วมเพศในภาพยนตร์ก็ยังเป็นสิ่งที่ยังเป็นที่ยอมรับจีนไม่กล้าที่จะสะท้อนออกมาโดยตรงเท่าไรนัก

เนื่องจากจีนยังคงเป็นประเทศคอมมิวนิสต์ และไม่เปิดรับวัฒนธรรมที่จะทำพาให้เปลี่ยนแปลง ความเชื่อเดิมๆ (เรื่องรอง รุ่งรัศมี, 2542) ภาพยนตร์จีนจึงมักจะเป็นการบอกเล่าเรื่องราวด้วยการใช้กลวิธีในการนำเสนอจากภาพยนตร์ใต้ดิน ภาพยนตร์ร่วมทุนสร้างหรือการสร้างเรื่องราวให้ผู้ชม อุกคิตถึงภาพการเป็นรักร่วมเพศของตัวละครโดยไม่บอกกล่าวมาตรงๆนั่นเอง

ส่วนในภาพยนตร์ญี่ปุ่นและเกาหลีนั้น ภาพลักษณ์ของหญิงรักร่วมเพศมักจะถูกสร้างขึ้น จากมายาคติทางสังคมเสียมากกว่า ซึ่งมีความขัดแย้งกับความเป็นจริงทางสังคม ในญี่ปุ่นนั้น ลักษณะของหญิงรักร่วมเพศมักถูกนำเสนอออกมาในรูปแบบเดียวกันซ้ำๆ คือภาพลักษณ์ของเด็กสาวผู้ค้นหาตัวตนและความรัก ซึ่งในความเป็นจริงแล้วรักร่วมเพศในญี่ปุ่นไม่ได้มีแต่เด็กสาว แต่เพียงเท่านั้น แต่ภาพยนตร์เลือกที่จะสะท้อนแต่มุมมองนี้ออกมา อีกทั้งภาพยนตร์ญี่ปุ่นจากกลุ่ม ตัวอย่างล้วนแต่ถูกสร้างจากหนังสือการ์ตูนที่เป็นวัฒนธรรมหลักของญี่ปุ่นแทบจะทั้งสิ้น ตรงนี้เป็น จุดที่น่าสังเกตว่า ภาพยนตร์รักร่วมเพศในญี่ปุ่นนั้นเลือกที่จะตีความออกมาเพื่อความต้องการของผู้ชมในตลาดเท่านั้น หรือเป็นการสร้างภาพยนตร์ที่เน้นจุดขายทางเพศมากกว่าที่จะมุ่งเน้นไปที่ สถานภาพทางสังคม มากกว่าความต้องการสะท้อนความจริงด้านอื่นในสังคม (นฤพนธ์ ด้วงวิเศษ สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2555) นอกจากนี้แล้วญี่ปุ่นนั้นยังเป็นสังคมที่ค่อนข้างยึดมั่นในค่านิยม ความเชื่อดั้งเดิม จึงยังไม่ค่อยเปิดกว้างในเรื่องของรักร่วมเพศ ให้เป็นเรื่องราวของคนทั่วไป เช่นเดียวกับในภาพยนตร์เกาหลี ที่ภาพลักษณ์ของหญิงรักร่วมเพศนั้นถูกสร้างออกมาในแงุ่ม ที่แปลกประหลาด และต้องการเบี่ยงเบนประเด็นความเป็นรักร่วมเพศหลายๆ ทำให้ภาพของหญิง รักร่วมเพศดูเลวร้ายไปกว่าความเป็นจริงทางสังคม การที่ภาพยนตร์เกาหลีเลือกนำเสนอภาพของ หญิงรักร่วมเพศในแงุ่มของมายาคติแบบนี้ สะท้อนให้เห็นถึงสังคมเกาหลีที่ยังคงมีมุมมองต่อ รักร่วมเพศในแง่ลบ แม้ว่าสังคมเกาหลีจะมีการเปิดกว้างรับเอาวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาก็ตาม แต่ในเรื่องของวัฒนธรรมการยอมรับเพศที่สามยังคงค่อนข้างไม่เปิดรับ และยังคงยึดมั่นอยู่ในค่านิยม เดิมๆของสังคม (สัญญา ชีวะประเสริฐ สัมภาษณ์, 4 เม.ย. 2555)

ประเด็นหลักที่ภาพยนตร์หญิงรักร่วมเพศในเอเชียตะวันออกต้องการนำเสนอ มักเป็น เรื่องราวความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิงรักร่วมเพศด้วยกันเอง หรือความสัมพันธ์กับครอบครัว และบุคคลรอบข้าง ภาพยนตร์มักจะนำเสนอภาพของการถูกกีดกัน การไม่ยอมรับและ

ความไม่เสมอภาคทางสังคมที่ตัวละครนั้นต้องเผชิญอยู่ อีกทั้งยังมุ่งนำเสนอภาพของการดิ้นรนต่อสู้เพื่อความรักและเรียนรู้ถึงตัวตนที่แท้จริงของตนเองเป็นประเด็นสำคัญอีกประเด็นหนึ่ง แสดงให้เห็นว่าแม้หญิงรักร่วมเพศจะเริ่มได้รับการยอมรับและมีพื้นที่ทางสังคมมากขึ้นกว่าสมัยก่อน แต่ก็ยังปรากฏภาพของการไม่ยอมรับรักร่วมเพศในสังคมให้เห็นอยู่เช่นกัน

ภาพยนตร์หญิงรักร่วมเพศนอกกระแสและในกระแสของวัฒนธรรมเอเชียตะวันออก

การสร้างภาพยนตร์ที่เกี่ยวกับเพศที่สามในสังคมเอเชียตะวันออกเป็นเรื่องค่อนข้างละเอียดอ่อน เป็นการทำให้สังคมได้ตระหนักว่าเรื่องเพศและความหมายเกี่ยวกับมันนั้นเป็นเรื่องที่ไม่ตายตัว มีทั้งการอิงกับความจริง และเสริมแต่งจินตนาการ ทั้งภาพยนตร์ในกระแสและนอกกระแส ซึ่งไม่มีความแตกต่างกันมากนัก สิ่งที่แตกต่างกันของภาพยนตร์หญิงรักร่วมเพศทั้งสองกระแสมีเพียงการนำเสนอให้เห็นถึงจากการมีเพศสัมพันธ์ที่ชัดเจนและลึกซึ้งกว่าภาพยนตร์ในกระแสเท่านั้น ส่วนประเด็นย่อยต่างๆนั้นก็มีความเหมือนและแตกต่างกันไปตามแต่ละวัฒนธรรม เนื่องจากสภาพสังคมวัฒนธรรมในเอเชียตะวันออกนั้นมีการปกปิดเรื่องการแสดงออกทางเพศที่ไม่เสรีเหมือนตะวันตก อีกทั้งยังเป็นเรื่องราวของรักร่วมเพศจึงทำให้ภาพยนตร์ในกระแสหลักเลือกที่จะนำเสนอผ่านสัญลักษณ์ที่สื่อให้เข้าใจถึงการมีเพศสัมพันธ์เสียมากกว่า ในขณะที่ภาพยนตร์นอกกระแสกลับทำตามความต้องการนำเสนอได้โดยที่ไม่ต้องสนใจกระแสสังคม

ภาพยนตร์หญิงรักร่วมเพศในเอเชียตะวันออกกับภาพยนตร์หญิงรักร่วมเพศในไทย

สื่อภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับรักร่วมเพศในไทยปรากฏขึ้นครั้งแรกเมื่อปีค.ศ. 1976 คือภาพยนตร์เรื่อง "เกมส์" แต่หากเป็นภาพยนตร์ที่นำเสนอเรื่องราวของชายรักร่วมเพศ อีกทั้งยังนำเสนอภาพของเกย์ในด้านลบ เกี่ยวกับอันตรายของเกย์ที่มีต่อผู้หญิง ซึ่งสอดคล้องกับความเชื่อที่สังคมไทยในช่วงเวลานั้นมองว่าบุคคลรักร่วมเพศเป็นสิ่งที่ไม่ดีงามในสังคม และหลังจากนั้นก็ไม่มีภาพยนตร์ไทยเรื่องใดที่นำเสนอภาพของเกย์อีกเป็นเวลานาน จนกระทั่งในปีค.ศ. 1985 จึงเริ่มเกิดภาพยนตร์ชายรักร่วมเพศขึ้นอีกครั้ง คือเรื่องเพลงสุดท้าย ภาค 1 และภาค 2 (1986),

ฉันทูชาย(นยะยะ) (1988) (รักใจ จินตวิโรจน์, 2541 : 6) ในขณะที่ภาพยนตร์หญิงรักร่วมเพศที่มีตัวละครหลักเป็นหญิงรักร่วมเพศนั้นกลับไม่ปรากฏให้เห็นเลยในภาพยนตร์ที่สร้างก่อนปี ค.ศ.2000 มีเพียงภาพยนตร์เรื่องมือปืน (1983) เท่านั้นที่มีตัวละครประกอบเป็นทอม (จิตติวัฒน์ สมิตินันท์, 2553 : 4)

ภาพยนตร์หญิงรักร่วมเพศในไทย เพิ่งจะถูกนำเสนออย่างจริงจังในช่วงเวลาหลังปี ค.ศ. 2000 และพบในจำนวนที่ค่อนข้างน้อยมากทั้งในภาพยนตร์กระแสหลักและนอกกระแส ซึ่งในช่วงแรกภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับหญิงรักร่วมเพศจะปรากฏให้เห็นเพียงในภาพยนตร์กระแสหลักเท่านั้น และพบว่ามีการดำเนินเรื่องราวโดยการใช้ตัวละครหญิงรักร่วมเพศเป็นตัวประกอบ เช่น ในภาพยนตร์เรื่องสตรีเหล็ก(2000) ที่มีตัวละครทอมเป็นตัวประกอบเพื่อสร้างสีสันให้กับแก่นเรื่องหลักของภาพยนตร์ที่เกี่ยวข้องกับชายรักร่วมเพศหรือกระเทยนั่นเอง ในขณะที่ภาพยนตร์เรื่องจันดารา (2001) ได้สร้างภาพในแง่ลบให้แก่หญิงรักร่วมเพศ แสดงให้เห็นถึงตัวละครเพศหญิงที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวต่อผู้ชาย ทำให้ผู้ชายเกลียดชังและกระทำทารุณทางเพศต่อเธอ ตัวละครจึงหันไปมีพฤติกรรมการเป็นรักร่วมเพศแทน

ในเวลาต่อมาจึงเกิดภาพยนตร์ที่เล่าเรื่องราวของตัวละครหญิงรักร่วมเพศเป็นหลัก ได้แก่ ภาพยนตร์เรื่องสยิว (2003) แต่อย่างไรก็ตามตัวละครก็ยังคงมีอาชีพที่ไม่มีเกียรติอย่างการเป็นนักเขียนนิยายโป๊ อีกทั้งในภายหลังตัวละครก็ได้กลับกลายเป็นอติลักษณ์ทางเพศมาเป็นผู้หญิงในที่สุด แสดงให้เห็นถึงภาพลักษณ์ของหญิงรักร่วมเพศที่ไม่มีความถาวร และไม่ใช่ว่าภาพลักษณ์ที่ดีนักในสังคม ภาพยนตร์หญิงรักร่วมเพศไม่ปรากฏให้เห็นอีกเลย จนกระทั่งภาพยนตร์เรื่องวิถีโศคลิป (2007) ได้ออกมาเล่าเรื่องราวของหญิงรักร่วมเพศในบริบทที่แอบแฝงความเป็นไบเซ็กชวล กล่าวคือ ตัวละครหลักนั้นมีพฤติกรรมแบบหญิงรักร่วมเพศ แต่หากต้องการแก้แค้นผู้ชายจึงสวมรอยทำตัวว่ามีพฤติกรรมทางเพศแบบผู้หญิงปกติทั่วไป และสามารถมีความสัมพันธ์กับผู้ชายได้ ซึ่งภาพลักษณ์ของหญิงรักร่วมเพศก็ยังคงปรากฏให้เห็นในแง่ลบเช่นเดิม ตัวละครถูกนำเสนอให้มีความผิดปกิต่างจิต

หลังจากนั้นภาพยนตร์หญิงรักร่วมเพศก็เริ่มมีความเปลี่ยนแปลงไป โดยเห็นได้ชัดจากภาพยนตร์เรื่อง Yes or No ภาค 1(2010) ภาค 2 (2012) และภาพยนตร์เรื่อง She เรื่องรักระหว่างเธอ (2012) ที่ภาพยนตร์ได้ใช้การเล่าเรื่องโดยมีหญิงรักร่วมเพศเป็นตัวละครหลักในการดำเนินเรื่อง และภาพลักษณ์ของหญิงรักร่วมเพศก็เริ่มปรากฏในทิศทางที่ชัดเจนและเป็นมุมมองที่ดีขึ้น กล่าวคือภาพยนตร์ในช่วงหลังนิยมแสดงภาพตัวละครที่ปรากฏอัตลักษณ์ทางเพศในรูปแบบทอมและดี้อย่างชัดเจน และภาพลักษณ์ของตัวละครก็ถูกนำเสนอออกมาด้วยการเป็นคอนทรามตัวไปที่มีประเด็นการค้นหาตัวตนหรือการมีความรักกับผู้อื่นด้วยกัน ทำให้ต้องต่อสู้กับการถูกกีดกันทางสังคม นอกจากนี้ในช่วงเวลาหลังปี 2010 มาแล้ว ก็เริ่มเกิดการสร้างภาพยนตร์นอกกระแสที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับหญิงรักร่วมเพศให้เห็น ดังเช่นภาพยนตร์เรื่อง วุ่นรักพักนี้ (2012) และภาพยนตร์เรื่องทอมเกย์ (2013) ซึ่งมีการนำเสนอภาพของหญิงรักร่วมเพศในแง่มุมที่สะท้อนเรื่องความรักและเรื่องเพศเสียมากกว่าที่จะมุ่งสะท้อนสังคม อีกทั้งภาพลักษณ์ของตัวละครก็เริ่มปรากฏให้เห็นถึงในแง่มุมของความตลกไปกฮา

เมื่อนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับภาพยนตร์หญิงรักร่วมเพศในเอเชียตะวันออกแล้ว จะพบว่าการแสดงออกเกี่ยวกับหญิงรักร่วมเพศในเอเชียตะวันออกนั้นมีความเปิดกว้างมากกว่าภาพยนตร์ไทย จะพบว่านอกจากภาพยนตร์ไทยจะเริ่มสร้างภาพยนตร์ที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับหญิงรักร่วมเพศก็ช้ากว่าในวัฒนธรรมเอเชียตะวันออกแล้ว ยังไม่มีการนำเสนอถึงเรื่องราวของความเป็นหญิงรักร่วมเพศต่อความขัดแย้งต่างๆในสังคมที่ชัดเจนเท่า อีกทั้งยังพบในจำนวนที่น้อยมากเมื่อเทียบกับภาพยนตร์ในเอเชียตะวันออก ส่วนในเรื่องการนำเสนอภาพลักษณ์ของตัวละครนั้นพบว่าในภาพยนตร์ไทยมีการนำเสนอถึงอัตลักษณ์ทางเพศในแบบหญิงรักหญิงที่ค่อนข้างชัดเจนกว่า โดยนิยมปรากฏในรูปแบบของการเป็นทอมกับดี้มากกว่าเลสเบี้ยน ในขณะที่ภาพยนตร์เอเชียตะวันออกมักนิยมนำเสนอภาพของหญิงรักร่วมเพศในรูปแบบของการเป็นเลสเบี้ยนมากกว่า นั่นอาจสะท้อนให้เห็นถึงภาพมายาคติทางสังคมที่แตกต่างกัน กล่าวคือในสังคมไทยมักจะมองว่าหญิงรักร่วมเพศนั้นก็คือทอมกับดี้เท่านั้น ซึ่งต่างจากสังคมเอเชียตะวันออกที่มองว่าหญิงรักร่วมเพศมีความหลากหลายในอัตลักษณ์ทางเพศแตกต่างกันไป แต่การนิยม

นำเสนอภาพลักษณ์ของหญิงรักร่วมเพศให้อยู่ในภาพของเลสเบี้ยนนั้น ก็อาจสะท้อนให้เห็นถึงเรื่องการไม่ยอมรับรักร่วมเพศที่มีในสังคมด้วยเช่นกัน

ภาพยนตร์หญิงรักร่วมเพศในเอเชียตะวันออกกับภาพยนตร์หญิงรักร่วมเพศในไทยนั้นมีความแตกต่างกันในเรื่องการนำเสนอภาพของหญิงรักร่วมเพศในบริบทของภาพยนตร์กระแสหลักและภาพยนตร์นอกกระแส กล่าวคือภาพยนตร์ไทยในกระแสหลักนั้น จะมีการนำเสนอภาพของหญิงรักร่วมเพศในรูปแบบที่จริงจังและเน้นการเล่าเรื่องราวสะท้อนสังคมมากกว่าภาพยนตร์นอกกระแสที่มุ่งนำเสนอในเรื่องความรักเรื่องเพศและความตลกเพียงอย่างเดียว ในขณะที่ภาพยนตร์เอเชียตะวันออก ภาพของหญิงรักร่วมเพศทั้งในภาพยนตร์กระแสหลักและภาพยนตร์นอกกระแสล้วนแล้วแต่มีรูปแบบที่จริงจังและมุ่งสะท้อนสังคม แทบไม่พบว่าตัวละครมีการแสดงความโปกฮาให้เห็นเลย แตกต่างกันแค่เพียงการเลือกนำเสนอภาพการมีเพศสัมพันธ์ที่ชัดเจนกว่าในภาพยนตร์นอกกระแส สะท้อนให้เห็นถึงมุมมองที่มีต่อภาพลักษณ์ของหญิงรักร่วมเพศที่แตกต่างกันในแต่ละวัฒนธรรมในไทยนั้นไม่ได้ให้ความสำคัญต่อการเปิดเผยเรื่องราวของหญิงรักร่วมเพศในภาพยนตร์เท่าไรนัก เนื่องจากไม่เคยมุ่งเน้นที่จะนำเสนอประเด็นทางสังคมที่เข้มข้นเท่าเอเชียตะวันออก อีกทั้งยังปรากฏการสร้างภาพลักษณ์ที่ตลกโหล่งไปในตัวละคร ในขณะที่เอเชียตะวันออกนั้นมีความจริงจังต่อการเปิดเผยเรื่องราวของหญิงรักร่วมเพศในภาพยนตร์มากกว่า เนื่องจากสังคมเอเชียตะวันออกนั้นยังไม่ค่อยเปิดรับเรื่องรักร่วมเพศเท่าสังคมไทย ดังนั้นการเลือกนำเสนอภาพของหญิงรักร่วมเพศจึงต้องมีความระมัดระวังมากกว่า และปรากฏอยู่ในรูปแบบที่ค่อนข้างจริงจัง

ข้อจำกัดในการวิจัย

1. ในการศึกษาวิจัยชิ้นนี้เป็นการศึกษาภาพยนตร์ต่างประเทศ ทำให้มีข้อจำกัดในเรื่องของภาษาและการเลือกภาพยนตร์มาเป็นกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากในภาพยนตร์บางเรื่องที่ผู้วิจัยต้องการนำมาศึกษานั้น ไม่สามารถนำมาเป็นกลุ่มตัวอย่างได้เนื่องจากเป็นภาพยนตร์ต่างประเทศที่ไม่มีคำบรรยายเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ

2. ไม่ค่อยปรากฏให้เห็นถึงหลักฐานทางประวัติศาสตร์หรือสังคมที่เกี่ยวกับหญิงรักร่วมเพศ ในญี่ปุ่นและเกาหลีเท่าไรนัก จึงทำให้ข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์อาจจะไม่สมบูรณ์เพียงพอ

3. มีการนำภาพยนตร์หญิงรักร่วมเพศในเอเชียตะวันออกมาศึกษาได้ไม่ครบถ้วน เนื่องจากภาพยนตร์นั้นๆอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อความเที่ยงตรงของข้อสรุปในด้านความถี่หรือปริมาณที่ผู้วิจัยกำหนดเอาไว้ ผู้วิจัยจึงมีความจำเป็นต้องตัดทิ้งข้อมูล

ข้อเสนอแนะ

1. ควรกำหนดขอบเขตในการศึกษาภาพยนตร์ในช่วงเวลาย้อนยุคเพิ่มเติม เพื่อสามารถนำมาใช้อธิบายเปรียบเทียบและเห็นพัฒนาการในภาพลักษณ์ของหญิงรักร่วมเพศที่ถูกนำเสนออยู่ในภาพยนตร์เอเชียตะวันออกในหลากหลายช่วงเวลามากขึ้น

2. ควรต่อยอดการศึกษาเชิงลึกความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการของภาพยนตร์หญิงรักร่วมเพศในเอเชียตะวันออกกับอิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตก

3. สามารถนำการวิจัยนี้ทั้งในส่วนของผลการวิจัยและแนวทางการวิจัย ไปใช้เพื่อการศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเอเชียตะวันออกและรักร่วมเพศในสนามวิชาทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์